

U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2
www.vfn.cz

Praha, 28. 11. 2024

TISKOVÁ ZPRÁVA

Kardiochirurgové z VFN dokáží jako jediní v ČR odstranit usazené krevní sraženiny z plicních tepen. Unikátní zákrok zachraňuje pacienty s plicní hypertenzí již 20 let.

Centrum pro plicní hypertenzi II. interní kliniky – kliniky kardiologie a angiologie 1. LF UK a VFN provádí u pacientů s chronickou tromboembolickou plicní hypertenzí jako jediné pracoviště v ČR zcela unikátní zákrok, takzvanou plicní endarterektomii (PEA). Její součástí je zchlazení pacienta až na 20 °C a zastavení krevního oběhu při použití oběhu mimotělního. První takovou operaci ve VFN realizovali v roce 2004. Unikátní zákrok doposud absolvovalo 526 pacientů, letos rekordně odoperují až 50 pacientů. Specializované pracoviště se řadí mezi světovou špičku v oboru a je největším centrem pro diagnostiku a léčbu plicní hypertenze v České republice.

Chronická tromboembolická plicní hypertenze je relativně vzácná choroba. Vzniká jako chronická komplikace akutní plicní embolie, kdy krevní sraženiny vyputují z dolních končetin nebo pánve do plicních tepen. Krevní sraženiny se i přes účinnou léčbu nerozpouštějí a postupně uzavírají části plicního oběhu. Organizované krevní sraženiny brání krevnímu toku v plicních tepnách, následně vzniká vysoký krevní tlak, což neúměrně zatěžuje srdce. „*Pokud není pacient správně léčen, vede takové přetížení pravého srdce k jeho selhání a následné smrti,*“ upozorňuje na vážné následky prof. MUDr. Jaroslav Lindner, CSc., zástupce přednosta II. chirurgické kliniky kardiovaskulární chirurgie, a dodává: „*Při plicní hypertenzi bývají pacienti dušní, mohou pociťovat svíravou bolest v hrudi a jsou unavení. Tyto nespécifické obtíže jsou příčinou často pozdní diagnózy plicní hypertenze, neboť při diagnostice se logicky nejprve pomýšlí na výrazně častější choroby, které se podobně projevují.*“

Odhalení nemoci není snadné

Příznaky plicní hypertenze lze snadno zaměnit za projevy jiného onemocnění srdce a cév. Jen výjimečně se tuto nemoc podaří odhalit při běžné zdravotní prohlídce. Protože je toto onemocnění relativně vzácné, ale také velmi závažné, soustřeďuje se péče o pacienty s touto chorobou jen do specializovaných pracovišť. „*V Centru pro plicní hypertenzi II. interní kliniky – kliniky kardiologie a angiologie 1. LF UK a VFN v současné době léčíme přibližně 1000 pacientů s různými typy plicní hypertenze. Zhruba polovinu představují nemocní s chronickou tromboembolickou plicní hypertenzí, která se u 2–4 % nemocných rozvine po prodělané akutní plicní embolii,*“ uvádí prof. MUDr. Pavel Jansa, Ph.D., vedoucí lékař Centra pro plicní hypertenzi VFN.

Jako jediní v ČR provádíme plicní endarterektomie

Zhruba u 50 % pacientů s chronickou tromboembolickou plicní hypertenzí lze provést chirurgický zákrok, tzv. plicní endarterektomii. Jejím účelem je odstranění usazených krevních sraženin z plicní tepny. Jedná se o velmi složitý výkon s použitím mimotělního oběhu a zchlazením pacienta na 17 až 20 °C. Zchlazení je potřebné pro zastavení krevního oběhu a bezpečné zprůchodnění plicní tepny. „*Pokud bychom kompletně nezastavili cirkulaci včetně mimotělního oběhu, operační pole by se neustále plnilo krví. Nízká teplota navíc chrání mozek, který se za normální teploty po čtyřech minutách bez kyslíku poškozuje. Při podchlazení pacienta je doba bezpečné zástavy při 20 stupních zhruba 20 minut. Tento čas máme k dispozici pro vyčištění tepny,*“ popisuje průběh zákroku prof. Jaroslav Lindner. S chlazením a ohříváním nemocného trvá operace celkem šest až sedm hodin. Tento zákrok nebyl v České republice dostupný až do roku 2004. Ve VFN byla plicní endarterektomie provedena poprvé v září 2004 za asistence profesora Eckarda Mayera z Mohuče, u kterého se operatéri z VFN na zákrok

U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2
www.vfn.cz

Praha, 28. 11. 2024

TISKOVÁ ZPRÁVA

předem připravovali. Bez plicní endarterektomie dříve většina nemocných s touto diagnózou umírala během několika let.

Centrum pro plicní hypertenzi poskytuje různé typy léčby

Ve VFN ročně diagnostikují kolem osmdesáti pacientů s chronickou tromboembolickou plicní hypertenzí, zhruba třetina až polovina z nich podstoupí plicní endarterektomii. „Pro pacienty, kteří nejsou vhodnými kandidáty pro chirurgickou léčbu nebo u nichž určitý stupeň plicní hypertenze přetrvává i po operaci, je velmi účinným řešením balónková plicní angioplastika a farmakoterapie,“ přibližuje další možná řešení léčby pacientů prof. MUDr. Pavel Jansa, Ph.D., a uzavírá: „Centrum pro plicní hypertenzi ve VFN jako jediné v ČR disponuje všemi těmito léčebnými modalitami a řadí se mezi nemnoho evropských expertních center, která se komplexně věnují chronické tromboembolické plicní hypertenzi.“ Centrum pro plicní hypertenzi je jedním z předních evropských pracovišť, podílí se také na vývoji nových léčebných postupů u plicní hypertenze. Další významná centra se nacházejí v San Diegu v USA, v Paříži, Vídni, v Bad Neuheimu v Německu nebo v Cambridge v Anglii.

O Všeobecné fakultní nemocnici v Praze

Všeobecná fakultní nemocnice v Praze (VFN) patří mezi největší nemocnice v ČR. Poskytuje základní, specializovanou, a zvláště specializovanou léčebnou, ošetrovatelskou, ambulantní a diagnostickou péči dětem i dospělým ve všech základních oborech. Zajišťuje také komplexní lékárenskou péči, včetně technologicky náročných příprav cytostatik nebo sterilních léčivých přípravků. Je zároveň hlavní výukovou základnou 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a největším výzkumným medicínským pracovištěm v ČR.

www.vfn.cz

O 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy

1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy je největší z českých lékařských fakult – navštěvuje ji přes 4500 studentů. Základními studijními programy jsou všeobecné a zubní lékařství, kromě nich nabízí fakulta studium dalších zdravotnických oborů, specializační a celoživotní vzdělávání a řadu doktorských programů. Každoročně absoluuje 1. LF UK více než 300 nových lékařů

www.lf1.cuni.cz

Pro další informace: Mgr. Marie Heřmánková, tisková mluvčí VFN v Praze, e-mail: marie.hermankova@vfn.cz, tel.: 224 962 074